

Odgovarajući na revolucionarno saopštenje Kine na Generalnoj skupštini Ujedinjenih nacija 21. septembra da " neće graditi nove energetske projekte na uglj u inostranstvu ", Just Finance International i kampanja 'Kraj uglja' na Zapadnom Balkanu nadgledaju projekte uglja u Pojasu i putu u Jugoistočna Evropa pozdravlja potez Pekinga da napusti svoje međunarodne projekte za uglj.

„Iako pozdravljamo obećanje Kine, čekamo da vidimo koliko će ova najava imati težinu“, rekao je Vava Vang, programski direktor kompanije Just Finance International koja prati projekte uglja BRI u Evropi i na međunarodnom nivou.

„Da li će Peking isporučiti ovaj izlaz iz izgradnje termoelektrana na uglj zavisi od toga da li će uvesti vremenski ograničen izlaz koji vlada u svim oblicima podrške-finansijama i izgradnji zajedno-za sve svoje inostrane projekte uglja i s njima povezane projekte, uključujući i one koji planiraju se i trenutno su u izgradnji u zemljama Zapadnog Balkana u jugoistočnoj Evropi ”.

„Još jedan politički momenat ključan za globalno postepeno ukidanje uglja je OECD, gde Sjedinjene Države, Evropska unija i nekoliko drugih zemalja, uključujući Koreju, sada podržavaju predlog da se prekine zvanična podrška finansiranju izvoza za nesmanjenu energiju uglja i povezana postrojenja do 2021. Bilo da Peking, koji nije član OECD-a, operacionalizuje svoje obećanje da će prekinuti finansiranje izvoza i razvojnu podršku međunarodnim projektima za uglj, bit će ključno za realizaciju stvarnog i preko potrebnog globalnog postepenog ukidanja uglja “, rekao je Vang.

Kineske kompanije su samo 2021. godine omogućile dodatnih 10 novih elektrana na uglj u Bosni i Hercegovini, Indoneziji, Turskoj, Vijetnamu i Ujedinjenim Arapskim Emiratom. Da li su ovi novi projekti uglja sa potpisanim ugovorima o inženjeringu, nabavci i izgradnji (EPC) dostigli finansijsko zatvaranje, javnosti je nepoznato, budući da se Kina do danas nije obavezala na bilo koju zvaničnu meru obelodanjivanja javnosti o statusu međunarodnih projekata uglja za koje obezbeđuje finansiranje i osiguranja.

Denis Žiško iz Centra za ekologiju i energiju u Tuzli, Bosna i Hercegovina, koji je pratio kineski energetski projekat Tuzla 7, kaže da „iako pozdravljamo potez Kine u povlačenju crte u pijesku sa najavom da se zgrada završi “.

„Kina mora staviti na snagu svoju obavezu Generalne skupštine UN-a tako što će odmah objaviti obustavu svih planiranih projekata uglja na Zapadnom Balkanu, uključujući novo najavljeni projekat termoelektrane Ugljevik 3 u Republici Srpskoj. Kina više nema socijalnu dozvolu za sticanje koristi od loših odluka zemalja domaćina, nastavljajući sa proširivanjem međunarodnih ugovora o izgradnji uglja “, rekla je Majda Ibraković iz Centra za životnu sredinu u Bosni i Hercegovini, nevladine organizacije koja prati nedavno objavljene Kineski

„Iako pozdravljamo obećanje Kine, čekamo da vidimo koliko će ovo saopštenje imati težinu“

ugljen se bavi u regionu.

Od 2020. godine, sve veći broj ekonomija u razvoju duž Pojasa i Puta napravili su velike korake u odnosu na ranije ambiciozne planove za proširenje energije iz uglja. Zemlje zapadnog Balkana u jugoistočnoj Evropi, međutim, i dalje predstavljaju žarište kineskih kompanija u proširenju svojih projekata ugljena.

Zvezdan Kalmar iz Srpskog centra za ekologiju i održivi razvoj (CEKOR) dodaje: „EU mora odustati od usmenih zahteva i zahtevati od Kine da suspenduje državna preduzeća u Pekingu (DP-a) i banke koje preuzimaju finansiranje, osiguranje i tekuću izgradnju novih uglja elektrane u Evropi. Ne samo da svi kineski projekti uglja na Zapadnom Balkanu nisu u skladu sa najnovijim standardima EU za kontrolu zagađenja, već je većina takođe pogođena nepravilnostima u studijama o izdavanju ekoloških dozvola i procenama, poput projekta elektrane na ugalj Kostolac B3 u Srbiji“.

Zemlje Zapadnog Balkana-sve u procesu pridruživanja EU-povećale su ekspanziju energije uglja sa ukupno 1350 MV projekata uglja uz podršku Kine koji su dostigli finansijsko zatvaranje i 1 GV potpisanih projekata uglja, a sve je omogućila kineska država -vode preduzeća i banke.

Kina je od 2013. godine, pokretanjem Pojasa i puta, intenzivirala finansiranje i omogućavanje globalnih projekata elektrana na ugalj, dok je istovremeno emitovala veliko interesovanje za „ozelenjavanje“ BRI-a usred oštih kritika UN-a i civilnog društva društvene organizacije iz zemalja primalaca uglja BRI.

Izvor: justfinanceinternational.org